

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 235.856 van 27 september 2016
in de zaak A. 211.455/XIV-35.448**

In zake : David VERTONGEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jan Borgonie
kantoor houdend te 2830 Willebroek
Tisseltsesteenweg 37
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de POLITIEZONE 5906 MECHELEN - WILLEBROEK
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Ann Coolsaet
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Arthur Goemaerelei 69
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 23 januari 2014, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de burgemeester van de gemeente Willebroek van 18 november 2013 waarbij aan verzoeker de zware tuchtstraf “ambtshalve ontslag” wordt opgelegd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Geert Debleeckere heeft een verslag opgesteld.

Verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 3 februari 2016.

Kamervoorzitter Geert Debersaques heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jan Borgonie, die verschijnt voor verzoeker, en advocaat Ann Coolsaet, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Geert Debleeckere heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker is op het ogenblik van de bestreden beslissing inspecteur van politie bij de toenmalige ééngemeentezone Willebroek.

3.2. Op 6 mei 2010 wordt lastens verzoeker een aanvankelijk proces-verbaal opgesteld wegens “valsheid in handels-, private en bijzondere geschriften en het gebruik ervan”. Deze en navolgende proces-verbalen worden bezorgd aan het parket.

Op 1 juni 2010 vraagt de tuchtoverheid inzage van dit dossier en de toelating het te gebruiken voor de samenstelling van een tuchtdossier. Met een brief van 18 augustus 2010 meldt de procureur des Konings dat het

informatie-onderzoek in dat dossier nog aan de gang is en dat de toelating tot inzage en afschrift zal worden verleend zodra het dossier is afgesloten.

Op 21 januari 2011 vraagt de tuchtoverheid, verwijzend naar de voormelde brief van 18 augustus 2010 of ondertussen het dossier reeds is afgesloten. Met een brief van 31 januari 2011 bevestigt de procureur des Konings dat zulks nog niet het geval is, alsook dat hem toelating tot inzage en/of afschrift zal worden bezorgd zodra een beslissing is genomen.

3.3. Op 4 februari 2011 wordt lastens verzoeker een aanvankelijk proces-verbaal opgesteld wegens “wederrechtelijk bezit van verdovende middelen”. Dit wordt ook bezorgd aan het parket.

3.4. Met een brief van 23 februari 2011 brengt de procureur des Konings de tuchtoverheid ter kennis dat lastens verzoeker “feiten ter kennis kwamen, waaruit diverse strafbare feiten buiten de uitoefening van zijn functie en zijn gerechtelijke opdrachten blijken.” Als bijlage wordt een “korte samenvatting van de feiten, die aan de basis liggen van het onderzoek” gevoegd. Voorts wordt vermeld dat de feiten waarvan verzoeker verdacht wordt, strafbaar zijn op grond van de volgende bepalingen: de artikelen 196, 197, 213 en 214 van het Strafwetboek (valsheid in geschriften en gebruik van valse stukken) en artikel 2bis van de drugwet van 24 februari 1921 (bezit en gebruik van cocaïne). Ook wordt medegedeeld dat lastens verzoeker een gerechtelijk onderzoek werd gevorderd bij onderzoekrechter P. V.L. en dat “in het belang van het onderzoek en gelet op de ernst van de feiten, vooral rekening houdend met zijn staat van recidive”, het volgens de procureur des Konings opportuun lijkt verzoeker bij ordemaatregel te schorsen. Om het onderzoek van de onderzoeksrechter niet te doorkruisen, lijkt het de procureur des Konings “evenwel aangewezen om tot deze ordemaatregel slechts over te gaan na voorafgaandelijk contact met de onderzoeksrechter of met mijn ambt. Anders zou [verzoeker] vroegtijdig kennis kunnen krijgen van het gerechtelijk onderzoek en bewijsmateriaal kunnen verduisteren.”

3.5. Op 25 februari 2011 wordt het diensthoofd interventie van de politiezone door de korpschef aangewezen als voorafgaand onderzoeker.

Op 6 april 2011 wordt verzoeker door die gehoord “in het kader van een administratieve procedure”. Uit dit door verzoeker ondertekende verhoor blijkt dat verzoeker verklaart dat hij er kennis van neemt “dat dit verhoor wordt afgenomen in het kader van een administratieve procedure, volledig onafhankelijk van een eventuele strafrechtelijke procedure”, alsook dat hij kennis neemt van “artikel 25 van de wet, die de loyauteitsplicht bepaalt en die hierboven vermeld staat”. Relevant voor dit beroep is dat hij blijkens dit verhoor verklaart kennis te nemen van de feiten die hem ten laste worden gelegd alsook: “Ik kan verklaren wat ik al eerder strafrechtelijk verklaarde: ik heb geen enkel document vervalst en heb niet tegengewerkt in deze zaak. Ik wens ook nog te benadrukken dat ik toen geen drugs genomen heb. Ik ben in die periode wel op een feestje geweest, maar heb geen drugs genomen [...]”

3.6. Met een brief van 20 mei 2011 meldt de procureur des Konings dat het onderzoek door de onderzoeksrechter “zo ver gevorderd is dat er thans geen gevaar meer bestaat dat een voorlopige schorsingsmaatregel [...] ten laste van [verzoeker] het gerechtelijk onderzoek zou kunnen doorkruisen.”

Op 31 mei 2011 wordt verzoeker voorlopig geschorst bij wijze van ordemaatregel zonder inhouding van wedde.

3.7. “Met verwijzing naar onze brieven van 1.6.2010, 21.1.2011 en 5.9.2011”, informeert de tuchtoverheid naar de stand van zaken.

“Zoals gevraagd in vorige brieven” meldt de tuchtoverheid in een brief van 6 juni 2012 aan de procureur des Konings dat “een kopie van het bundel wenselijk [is] om later een besluit te treffen met betrekking tot tuchtrechtelijke gevolgen van de feiten.” Dit wordt andermaal herhaald in een brief van 28 september 2012.

3.8. Met een brief van 4 december 2012 bezorgt de procureur des Konings een kopie van het strafdossier met referte ME.60.L3XXX aan de hogere tuchtoverheid. Met een brief van 30 januari 2013 wordt ook het dossier ME.36.EP.XXXX meegedeeld, alsook de dagvaarding in beide zaken.

Met een brief van 14 februari 2013 verleent de procureur des Konings machtiging om de afschriften van beide voormelde dossiers te gebruiken in de tuchtprocedure lastens verzoeker.

3.9. Met twee vonnissen van de rechtbank van eerste aanleg te Mechelen van 15 mei 2013 wordt verzoeker veroordeeld wegens valsheid in geschriften, het gebruik van valse stukken en het bezit en gebruik van cocaïne en wegens het bezit van een verboden wapen in de vorm van een busje pepperspray.

3.10. Op 30 mei 2013 stelt de hogere tuchtoverheid het inleidend verslag op, waarvan verzoeker dezelfde dag kennisneemt. Voorgesteld wordt de zware tuchtstraf van afzetting op te leggen.

3.11. Met een brief van 3 juli 2013 deelt de procureur des Konings van Mechelen aan de hogere tuchtoverheid mee dat beide voormelde vonnissen van 15 mei 2013 in kracht van gewijsde zijn.

3.12. Op 9 juli 2013 formuleert de hogere tuchtoverheid het voorstel tot zware tuchtstraf van ontslag van ambtswege.

Tegen dit voorstel dient verzoeker een verzoek tot heroverweging in bij de Tuchtraad. In zijn definitief advies van 5 november 2013 stelt de Tuchtraad “dat de door de hogere tuchtoverheid voorgestelde zware tuchtstraf van het ‘ontslag van ambtswege’ noodzakelijk is”.

3.13. Op 18 november 2013 beslist de hogere tuchtoverheid tot het opleggen van de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege met ingang van de kennisgeving van die beslissing.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

4. Verzoeker voert in het eerste middel de schending aan van artikel 56 van de wet van 13 mei 1999 ‘houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten’ (hierna: de tuchtwet) omwille van het overschrijden van de termijn voor het inleidend verslag. Alhoewel in het inleidend verslag wordt gesteld dat de feiten aan de tuchtoverheid bekend zijn geworden op 7 december 2012, nadat inzage werd verleend in het strafdossier, wijst verzoeker er op dat door de korpschef zelf op 6 mei 2010 een proces-verbaal werd opgesteld inzake valsheid in geschrifte. In dat proces-verbaal wordt vermeld dat op 4 mei 2010 kennis werd genomen van de feiten en wordt uitdrukkelijk vermeld dat verzoeker heeft toegegeven het laboverslag te hebben gemanipuleerd en positief te hebben getest op cocaïne. Ook de navolgende processen-verbaal, opgesteld door de lokale politie Willebroek, zijn allen bekend aan de korpschef. Verzoeker is dan ook van mening dat de tuchtoverheid *quasi* onmiddellijk op de hoogte was van alle noodzakelijke elementen om een tuchtprocedure op te starten. Ook in het verslag van de procureur des Konings van 23 februari 2011 wordt gedetailleerd weergegeven waaruit de feiten bestaan, welke worden in aanmerking genomen om over te gaan tot de preventieve schorsing maar ook voor de uiteindelijke tuchtprocedure. De datum die in het inleidend verslag in aanmerking wordt genomen is volgens verzoeker dan ook onjuist. Aangezien de tuchtoverheid vanaf 6 mei 2010 op de hoogte was van de feiten en de toedracht ervan, zijnde het

ogenblik waarop de korpschef proces-verbaal opstelt, acht verzoeker het inleidend verslag manifest laattijdig. De tuchtoverheid moet bovendien de nodige diligentie aan de dag leggen en mag zich niet zomaar achter het bestaan van het strafonderzoek verschuilen. Volgens verzoeker wordt in het voorstel van zware tuchtstraf met deze argumentatie ten onrechte geen rekening gehouden.

Verzoeker herhaalt in zijn memorie van wederantwoord en laatste memorie het middel zoals uiteengezet in het verzoekschrift.

Beoordeling

5. Artikel 56, eerste en tweede lid, van de tuchtwet bepaalt het volgende:

“Art. 56. De betekening van het inleidend verslag aan het personeelslid moet geschieden binnen zes maanden na de kennisneming of vaststelling van de feiten door een bevoegde tuchtoverheid. Bij ontstentenis en onder voorbehoud van het tweede lid, kan geen tuchtvordering meer worden ingesteld.

In het geval dat een opsporingsonderzoek loopt of de strafvervolgning is ingesteld voor dezelfde feiten, begint die termijn te lopen de dag dat de tuchtoverheid door de gerechtelijke overheid ervan in kennis gesteld wordt dat er een gerechtelijke eindbeslissing werd genomen of dat het dossier geseponeerd is dan wel de strafvordering vervallen is.”

Artikel 56, eerste lid, van de tuchtwet verplicht de tuchtoverheid om binnen een bepaalde termijn de tuchtprocedure op te starten, hetgeen gebeurt met de kennisgeving van het inleidend verslag aan de betrokkene. Het gaat om een vervaltermijn waarna geen tuchtvordering meer kan worden ingesteld. Deze bepaling garandeert de politieambtenaar dat hij korte tijd nadat de tuchtoverheid op de in de wet bepaalde wijze kennis heeft van de feiten, uitsluitel krijgt over zijn onzekere situatie. Van een kennisneming of vaststelling van tuchtfeiten in de zin van artikel 56, eerste lid, van de tuchtwet is slechts sprake op het moment dat de tuchtoverheid met betrekking tot die feiten over voldoende nauwkeurige en bewijskrachtige gegevens beschikt. Het is ook pas dan dat deze verjaringstermijn ingaat.

Artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet biedt de tuchtoverheid de mogelijkheid - maar niet de verplichting - om de tuchtrechtelijke vervolging uit te stellen tot de gerechtelijke overheden hun onderzoek hebben beëindigd. Het maakt het de tuchtoverheid mogelijk om, wanneer zij twijfels heeft over de wezenlijke elementen die in een tuchtzaak aan de orde zijn - het bewijs van de feiten die de betrokkene gepleegd heeft, de ernst van de feiten en de schuld van de betrokkene, de tuchtrechtelijke kwalificatie en de weerslag van de feiten op de werking van de dienst -, een definitieve uitspraak van de strafrechter af te wachten. De verwijzing naar artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet kan evenwel slechts deugdelijk het uitstel van de tuchtvordering verantwoorden wanneer de tuchtoverheid op grond van een eigen onderzoek geen voldoende klaarheid in de zaak heeft kunnen brengen. De tuchtoverheid heeft immers de verplichting om een tuchtzaak binnen een redelijke termijn af te handelen en het bestaan van een strafonderzoek is op zich geen deugdelijke reden om de tuchtvordering niet op te starten. Er is slechts reden om de tuchtvordering uit te stellen wanneer de tuchtoverheid er niet in slaagt om met een eigen onderzoek een duidelijk zicht te krijgen op het bestaan en de ernst van de feiten en om zich aldus een beeld te vormen van de noodzaak van een tuchtrechtelijke vervolging.

Bij de beoordeling van de vraag wanneer de gegevens waarover de tuchtoverheid beschikt volstaan om de tuchtvordering op te starten en daartoe een inleidend verslag op te stellen, met andere woorden wanneer de tuchtoverheid zich een duidelijk beeld kan vormen omtrent het bestaan en de ernst van de feiten en de toerekening ervan aan de ambtenaar, beschikt deze overheid over een ruime beoordelingsbevoegdheid. De Raad van State is bij de beoordeling hiervan, enkel bevoegd om desgevraagd na te gaan of de tuchtoverheid is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij die correct heeft beoordeeld en of zij binnen de perken van de redelijkheid tot haar besluit is gekomen.

6. In de bestreden beslissing worden de volgende data vermeld als datum van kennisneming van de feiten:

- 7 december 2012 wat het feit “manipuleren van de uitslag van een controle op het gebruik van verdovende middelen” en het feit “gebruik van verdovende middelen, met name cocaïne” betreft. Dit is de datum waarop de hogere tuchtoverheid een afschrift ontving van het gerechtelijk dossier ME.60.L3[...];
- 18 februari 2013 wat het feit “bezit van pepperspray” betreft. Dit is de waarop de hogere tuchtoverheid een afschrift ontving van het gerechtelijk dossier ME.ME.36.EP[...].

Voorts blijkt uit het administratief dossier dat met een brief van 14 februari 2013 de hogere tuchtoverheid de toelating van de procureur des Konings krijgt om de afschriften van deze dossiers te gebruiken in de tuchtzaak lastens verzoeker. Het inleidend verslag dateert van 30 mei 2013 - ook daarin wordt uitdrukkelijk verwezen naar de ontvangst van de afschriften van de strafdossiers als de datum die in aanmerking moet worden genomen voor het bepalen van de verjaringstermijn - en werd, blijkens de stukken van het administratief dossier, nog dezelfde dag, zijnde 30 mei 2013 aan verzoeker betekend. Dit is binnen de termijn van zes maanden bepaald in artikel 56, eerste lid, van de tuchtwet.

Verzoeker meent dat “gelet op het feit dat de korpschef reeds op de hoogte is van de feiten op datum van 6 mei 2010, zijnde het ogenblik waarop hij proces verbaal opstelt, met daarin een weergave van de verklaringen van verzoeker, [...] het inleidend verslag manifest laattijdig [is]”. Uit het administratief dossier blijkt inderdaad dat verzoekers korpschef op 6 mei 2010 een proces-verbaal heeft opgesteld inzake “valsheid in handels-, private en bijzonder geschriften en het gebruik ervan” tussen 4 mei 2010 om 13u15 en 4 mei 2010 om 15u30 en het op 28 mei 2010 heeft verzonden aan het parket, waarin de korpschef optredend als verbalisant een aantal vaststellingen doet inzake het eerste tuchtfeit.

Los van de vraag of de hogere tuchtoverheid op grond van dit proces-verbaal alleen op afdoende wijze een duidelijk beeld kan vormen omtrent het bestaan en de ernst van alle in aanmerking genomen feiten en de toerekening ervan aan de politieambtenaar, maakt dit proces-verbaal deel uit van het strafonderzoek en niet van een administratief (tucht)onderzoek. Het valt op dat ogenblik aldus op grond van artikel 28^{quinquies}, § 1, van het Wetboek van Strafvordering onder het geheim van het opsporingsonderzoek. Aangezien op dat ogenblik geen overeenkomstig artikel 125 van het koninklijk besluit van 28 december 1950 ‘houdende algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken’ verleende machtiging voorligt, mocht de (hogere) tuchtoverheid zich derhalve niet baseren op dit proces-verbaal om het te gebruiken in tuchtzaken en dit totdat machtiging of inzage werd verleend.

De Raad van State komt tot dezelfde conclusie inzake verzoekers argument dat op 4 februari 2011 een proces-verbaal werd opgesteld door een commissaris van politie van het korps inzake het bezit van cocaïne. Ook van dit proces-verbaal lag op dat tijdstip geen machtiging voor om het te gebruiken in tuchtaangelegenheden, zodat het om die reden alleen reeds de verjaring niet kan doen ingaan.

Verzoeker situeert vervolgens het aanvangspunt voor de verjaring op de datum van de brief van de procureur des Konings van 23 februari 2011 vermits hierin volgens hem “gedetailleerd [wordt] weergegeven waaruit de feiten bestaan, welke worden weerhouden als grondslag om over te gaan tot de preventieve schorsing, doch ook voor de uiteindelijke tuchtprocedure”. Bij deze brief voegt de procureur des Konings inderdaad een “korte uiteenzetting van de feiten die aan de basis liggen van het onderzoek” en waarvoor hij een gerechtelijk onderzoek heeft gevorderd. Los van de vaststelling dat in deze uiteenzetting geen sprake is van het derde lastens verzoeker ten laste gelegde tuchtvergrijp en zonder dat de Raad van State moet onderzoeken of de (hogere) tuchtoverheid binnen de perken van haar appreciatiebevoegdheid is gebleven door op grond van deze samenvatting van de aan verzoeker ten laste gelegde strafbare feiten het

tuchtonderzoek niet verder te zetten, volstaat te dezen de vaststelling dat verzoeker uitdrukkelijk de feiten betwist in zijn navolgend “verhoor in het kader van een administratieve procedure” van verzoeker op 6 april 2011 door de met het oog op een tuchtonderzoek op 25 februari 2011 aangestelde voorafgaande onderzoeker. In deze omstandigheden blijft de (hogere) tuchtoverheid in elk geval binnen de perken van haar appreciatieruimte, temeer dat bovendien van het derde tuchtfeit waarvoor de bestreden tuchtstraf wordt opgelegd, met name het bezit van pepperspray, in de brief van 23 februari 2011 (nog) geen sprake is.

Gelet op de hiervoor geschetste appreciatieruimte die de tuchtoverheid heeft bij de beoordeling van de vraag wanneer de gegevens waarover zij beschikt volstaan om tuchtrechtelijk op te treden, komt de (hogere) tuchtoverheid, door te oordelen dat zij pas met kennis van zaken kon oordelen na de ontvangst van de afschriften van de strafdossiers, tot een conclusie die de grenzen van haar appreciatiebevoegdheid niet te buiten gaat.

Tot slot is verzoekers kritiek dat de tuchtoverheid de nodige diligentie aan de dag moet leggen en “zich niet zomaar achter het bestaan van het strafonderzoek mag verschuilen”, niet meer dan een loutere bewering die niet van dien aard is de bestreden beslissing onwettig te maken. Het is immers aan verzoeker die de schending van artikel 56, eerste lid, van de tuchtwet aanvoert, om het bewijs te leveren dat de door die bepaling voorgeschreven verjaringstermijn niet werd nageleefd. Verzoeker levert dit bewijs niet.

7. Het eerste middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

8. In het tweede middel voert verzoeker de schending aan van de redelijke termijn en van het zorgvuldigheidsbeginsel. Hij meent dat, “mede gelet op het bovenstaande [in het eerste middel] rond de verjaring van de termijn van 6 maanden”, de redelijke termijn is overschreden. Hij verwijst naar het feit dat, zoals in het eerste middel blijkt, de korpschef zelf op 6 mei 2010 proces-verbaal opstelde inzake valsheid in geschrifte en stelt dat de tuchtoverheid dan ook *quasi* onmiddellijk op de hoogte was van de noodzakelijke elementen om de procedure op te starten. De tuchtoverheid doet te dezen niets, maar pas veel later, namelijk in 2013. Ter adstructie van zijn middel citeert hij uit het arrest van de Raad van State, nr. 197.017 van 19 oktober 2009 inzake Van Haandel. Hij betoogt dat het gegeven dat een opsporingsonderzoek werd bevolen niet kan verhinderen dat de feiten de tuchtoverheid bekend waren bij de vaststelling ervan op 6 mei 2010, maar ook zeer duidelijk ter kennis zijn gebracht, minstens op 23 februari 2011 door het schrijven van de procureur des Konings van Mechelen, hetgeen hij detailleert. Tot slot stelt verzoeker vast dat de strafbundel ME.60.L3[...] reeds in kopie werd bezorgd aan de tuchtoverheid op datum van 4 december 2012. Reeds vanaf die datum is de tuchtoverheid volledig bekend met de inhoud ervan. Het is pas op 30 mei 2013 dat het inleidend verslag wordt overgezonden. Gezien het verloop van het dossier, acht verzoeker dat dit buiten elke redelijke termijn is daar niets de korpschef, noch de hogere tuchtoverheid in de weg stond de tuchtprocedure op te starten nadat de korpschef de volledige toedracht van de feiten kende van bij aanvang van de vaststellingen. Voorts dient het gegeven dat verzoeker de feiten op strafrechtelijk gebied heeft ontkend, de tuchtoverheid niet te verhinderen ter zake de nodige stappen te doen. Dit is niet gebeurd en de gerechtelijke procedure werd gewoon afgewacht, terwijl er bovendien negen maanden verstreken tussen het starten van het gerechtelijk onderzoek en de vaststellingen door de korpschef op 6 mei 2010. Hij besluit dat de tuchtoverheid nergens aantoont dat het strafonderzoek

noodzakelijk was ten einde zekerheid te verwerven over de feiten die aanleiding gaven tot de tuchtstraf.

In de memorie van wederantwoord herneemt verzoeker het middel. Hij wijst bijkomend naar de verplichting die overeenkomstig artikel 25 en volgende van de tuchtwet rust op de tuchtoverheid om bij kennisneming van bepaalde feiten die kunnen leiden tot een tuchtsanctie, de nodige tuchtrechtelijke procedurestappen te ondernemen. Met de vaststellingen uit het proces-verbaal van 6 mei 2010 is volgens verzoeker niets gebeurd op tuchtrechtelijk gebied. Verzoeker haalt artikel 32 van de tuchtwet aan en besluit dat in deze de verplichtingen van de gewone en hogere tuchtoverheid niet werden gevolgd en dat op tuchtrechtelijk gebied pas verslag werd opgesteld door de korpschef op datum van 20 mei 2011. Ten slotte wijst verzoeker nog op artikel 61 van de tuchtwet en stelt hij dat de hernieuwing van zijn voorlopige schorsing op datum van 1 oktober 2013 op zich onwettig is. Volgens verzoeker toont dit de houding van de verwerende partij aan en blijkt uit diens handelwijze duidelijk een gebrek aan zorgvuldigheid bij de behandeling van zijn dossier.

Verzoeker herhaalt in zijn laatste memorie het middel zoals uiteengezet in het verzoekschrift en aangevuld in de memorie van wederantwoord.

Beoordeling

9. De draagwijdte van de redelijketermijnvereiste bij het opstarten van een tuchtprocedure is reeds weergegeven bij de beoordeling van het eerste middel (zie *supra*, punt 5). De beoordeling van het beginsel van de redelijke termijn dient zich aan indien de voorwaarden om toepassing te maken van artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet vervuld zijn - en de tuchtoverheid dus niet over voldoende gegevens beschikt om op correcte wijze de tuchtvordering in te stellen - en de tuchtoverheid derhalve de gerechtelijke procedure of eindbeslissing afwacht om de tuchtvordering in te stellen. Beschikt de overheid daarentegen over voldoende gegevens om op correcte wijze de tuchtvordering in te stellen, dan vergt

dit immers geen beoordeling van de vraag of door dit afwachten er een schending is van het beginsel van de redelijke termijn, maar wel van de vraag of de tuchtvordering alsnog tijdig is ingesteld.

Het eerste, centrale, argument dat verzoeker ter beoordeling van de redelijke termijn aanvoert, is dat de korpschef - en bij uitbreiding - de hogere tuchtoverheid “*quasi* onmiddellijk op de hoogte [was] van alle noodzakelijke elementen om een tuchtprocedure op te starten”. De ter zake aangevoerde feitelijke beoordelingselementen zijn dezelfde als die welke in het eerste middel zijn uiteengezet. Geoordeeld werd in het eerste middel dat de (hogere) tuchtoverheid binnen haar appreciatiebevoegdheid bleef door te oordelen dat zij pas met kennis van zaken kon oordelen over de noodzaak van een tuchtrechtelijke vervolging na de ontvangst van de afschriften van de strafdossiers. Het enkele feit dat de (hogere) tuchtoverheid in dit geval wacht met het instellen van de tuchtvordering houdt op zich geen schending in door de (hogere) tuchtoverheid van haar verplichting om een tuchtzaak binnen een redelijke termijn af te handelen.

Inzake het argument dat de tuchtoverheid niet de nodige stappen heeft gedaan om op tuchtrechtelijk vlak een en ander te onderzoeken - doch integendeel de gerechtelijke procedure gewoon heeft afgewacht - blijkt uit het administratief dossier dat de tuchtoverheid, die geen toelating had om de strafdossiers in te zien, meermaals bij het parket naar de stand van zaken in de gerechtelijke procedure informeerde. Hieruit blijkt alvast dat de tuchtoverheid inspanningen heeft geleverd om zelf klaarheid in de zaak te brengen zodat, anders dan hoe verzoeker het ziet, hem geen passieve houding kan worden verweten. Verzoeker van zijn kant voert voor de Raad van State niet aan dat die geleverde inspanningen ter zake duidelijk onvoldoende zijn.

Het argument dat negen maanden zijn verstreken tussen het starten van het gerechtelijk onderzoek en de vaststellingen door de korpschef op 6 mei 2010, is voorts inzake de beoordeling van de redelijketermijnvereiste, geen

ter zake doend argument, nu de duur van een gerechtelijk onderzoek niet aan de (hogere) tuchtoverheid kan worden toegeschreven.

Inzake de grief dat de tuchtoverheid sinds 4 december 2012 in het bezit is van een kopie van het strafbundel ME 60.L3[...], heeft de Raad van State bij de behandeling van het eerste middel vastgesteld dat de betekening van het inleidend verslag is gebeurd binnen de wettelijke termijn van zes maanden na de kennisneming van de feiten. De tuchtwet legt dus zelf een termijn op ter bescherming van de rechten van het betrokken personeelslid. Deze wettelijke regeling primeert op de verplichtingen die de tuchtoverheid moet nakomen overeenkomstig de beginselen van behoorlijk bestuur. Er is, zeker nu de wettelijke regeling een korte vervaltermijn instelt die het bestuur niet toelaat te dralen, geen reden om te onderzoeken of de verwerende partij binnen de wettelijke termijn waarover zij beschikte en die zij naleefde, voldoende diligent gehandeld heeft en de redelijke termijn heeft overschreden.

In zoverre verzoeker voorts voor het eerst in zijn memorie van wederantwoord nieuwe feitelijke argumenten aanvoert, toont hij niet aan dat hij deze argumenten niet reeds had kunnen ontwikkelen in zijn verzoekschrift.

10. Verzoeker voert in het middel ook de schending aan van het zorgvuldigheidsbeginsel, doch hij bouwt in het verzoekschrift ter zake geen specifieke argumentatie op, zodat deze grief ofwel geacht moet worden samen te vallen met wat hiervoor al is besproken, ofwel niet ontvankelijk te zijn.

11. In zoverre verzoeker tot slot voor het eerst in de memorie van wederantwoord andere grieven aanvoert, alsook de schending van andere bepalingen van de tuchtwet en van het zorgvuldigheidsbeginsel, toont hij niet aan dat hij deze niet reeds in zijn verzoekschrift had kunnen ontwikkelen. Aldus geeft verzoeker op laattijdige en niet ontvankelijke wijze een nieuwe grondslag aan het middel. Het kan derhalve niet tot nietigverklaring leiden.

12. Het tweede middel is ongegrond.

C. Derde middel

13. In het derde middel voert verzoeker de schending aan van het recht van verdediging. Volgens hem rijzen er bezwaren inzake de onafhankelijkheid van de gewone tuchtoverheid en van zijn collega's. Verzoeker wijst er op dat klaarblijkelijk door de korpschef actie werd ondernomen zowel op strafrechtelijk als op tuchtrechtelijk vlak, hetgeen volgens hem de objectiviteit niet ten goede komt. Beide procedures lopen aldus volledig door elkaar. De tuchtoverheid steunt zich in de bestreden beslissing onder andere op verzoekers verklaringen in het kader van het voorafgaand onderzoek en zijn ontkenning van de feiten, terwijl artikel 25 van de tuchtwet er nochtans uitdrukkelijk in voorziet dat personen kunnen worden verhoord inzake een tuchtonderzoek waarvan zij zelf het voorwerp niet uitmaken of kunnen uitmaken. Desondanks werd verzoeker toch verhoord in het kader van deze bepaling en van het tuchtonderzoek.

Verzoeker herneemt het middel woordelijk in de memorie van wederantwoord en de laatste memorie.

Beoordeling

14. Het auditoraat besluit tot de ongegrondheid van dit middel op grond van essentieel de volgende overwegingen.

Om de schending van het onpartijdigheidsbeginsel aannemelijk te maken volstaat een louter subjectieve indruk van partijdigheid niet. Verzoeker moet daarentegen aan de hand van voldoende concrete gegevens aantonen dat die indruk objectief kan worden gerechtvaardigd. Verzoeker steunt de indruk van partijdigheid slechts op het gegeven dat de korpschef zowel op strafrechtelijk gebied, als op tuchtrechtelijk gebied heeft opgetreden. De korpschef beschikt over wettelijke bevoegdheden in tuchtzaken (als gewone tuchtoverheid) en in

strafrechtelijke aangelegenheden. Deze bevoegdheden houden voor de korpschef de plicht in om de nodige stappen te ondernemen indien hij kennis krijgt van feiten die een tuchtinbreuk of misdrijf uitmaken. Hetgeen verzoeker hier als vermoeden van partijdigheid van de korpschef aanhaalt bestaat uit niets meer dan handelingen die deze op grond van wettelijke bevoegdheden en plichten diende te stellen. In die omstandigheden kan niet worden aangenomen dat het onpartijdigheidsbeginsel geschonden is. Wat de schending van het recht van verdediging betreft, impliceert artikel 25, eerste en tweede lid van de tuchtwet dat een personeelslid dat het voorwerp van een tuchtonderzoek uitmaakt of kan uitmaken er niet toe gehouden is loyaal mee te werken aan dit onderzoek. Deze bepaling sluit niet uit dat dit personeelslid verhoord wordt, alleen dient dit personeelslid niet loyaal te antwoorden (omdat niemand verplicht kan worden zichzelf te beschuldigen). De verwerende partij wijst er terecht op dat de voorafgaand onderzoeker bij de ondervraging van verzoeker expliciet melding heeft gemaakt van de toepassing van artikel 25 van de tuchtwet en dat derhalve de loyaliteitsplicht voor verzoeker niet gold. Het recht van de verdediging (en artikel 25 van de tuchtwet) werden bijgevolg niet miskend.

15. Verzoeker betwist deze conclusie niet. Na kennisneming van het verslag van het auditoraat, heeft hij immers niet de gelegenheid benut die een laatste memorie biedt om nog een andere visie op de beoordeling door het auditoraat weer te geven. Hij beperkt zich immers tot het woordelijk hernemen van het middel.

De Raad van State ziet geen reden om het anders te zien dan het auditoraat en bevindt aldus, de redenering van het auditoraatsverslag bijvallend, het derde middel ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zevenentwintig september tweeduizend zestien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Kaat Leus,	staatsraad,
bijgestaan door	
Johan Pas,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Johan Pas

Geert Debersaques